Raadsvoorstel

Commissievergadering	**:**	**Ruimte**
Titel	:	Ontwikkelagenda Recreatie & Toerisme 2025-2030
Portefeuillehouder/Teamleider	:	J. van Weperen / W. Buijs
Extern zaak ID (zaakcode)	:	0085232120

Datum collegevergadering
11 maart 2025

Voorgesteld besluit
1. Te besluiten over de vaststelling van de Ontwikkelagenda Recreatie & Toerisme bij de integrale afweging bij de kaderbrief 2026
2. Te besluiten over het benodigde incidentele budget van € 85.000 voor uitbreiding ambtelijke capaciteit met 1,6 fte medio 2025 bij de integrale afweging bij de kaderbrief 2026 en dit te verwerken in de najaarsrapportage 2025
3. Te besluiten over het benodigde structurele budget van € 165.000 voor de uitbreiding van de capaciteit met 1,6 fte bij de integrale afweging bij de kaderbrief 2026
4. Te besluiten over het benodigde budget van € 50.000 voor 2026 voor lokale regiomarketing bij de integrale afweging bij de kaderbrief 2026

Openbaar
Ja, passief via openbaar verslag

Inleiding
In 2024 is er samen met Bugel Hajema en Bureau Buiten gewerkt aan een nieuwe Ontwikkelagenda R&T om het oude beleid uit 2017 te vervangen. Middels deskresearch, gesprekken met ondernemers en adviseurs van diverse domeinen en een presentatie van het conceptrapport is er begin maart een eindversie opgeleverd. Ter aanvulling hierop is er intern aan een uitvoeringsprogramma gewerkt welke aansluit op de ontwikkelagenda.

Argumenten
1.1 Dit draagt bij aan een heldere visie op recreatie en toerisme.
De vraag en het aanbod in de sector zijn veranderd ten opzichte van het oude beleid uit 2017. Daarnaast werkt de gemeente nu intensiever samen met regio's zoals Zuidoost-Friesland en de Koloniën van Weldadigheid. Dit vraagt om een nieuwe, samenhangende aanpak in de vorm van een nieuwe Ontwikkelagenda Recreatie & Toerisme. Het uitvoeringsprogramma geeft weer waar in 2025-2027 aan gewerkt zal worden en dit betreft daarom een dynamisch document.

1.2 Dit zorgt voor een uitnodiging richting ondernemers.
Met een duidelijke visie en uitnodigingskader van de gemeente wordt voor ondernemers duidelijker waar kansen en mogelijkheden zitten wat stimulerend kan werken waardoor groei in het toerisme kan worden bewerkstelligd.

1.3 Rol- en takenverdeling wordt duidelijker voor samenwerkingsorganisaties.
In het uitvoeringsprogramma wordt duidelijk welke opgaven er liggen en welke organisatie waarvoor verantwoordelijk is en welke organisaties hierin. Deze rol- en taakverdeling zorgt voor een betere samenwerking.

1.4 De ontwikkelagenda is gezamenlijk tot stand gekomen.
In voorbereiding op het opstellen van de ontwikkelagenda is er veel participatie geweest met ondernemers en andere organisaties. Ook het concept is gedeeld met ondernemers en samenwerkingsorganisaties en laatste input is meegenomen om tot een gezamenlijke ontwikkelagenda en uitvoeringsprogramma te komen

1.5, 2.2, 3.2 en 4.2 Integrale afweging is nodig gezien consequenties voor structureel perspectief
Voor de uitvoering van de ontwikkelagenda en het uitvoeringsprogramma is structurele uitbreiding van de ambtelijke capaciteit noodzakelijk. Hiervoor is structureel budget noodzakelijk. Voor een structurele bijdrage aan lokale regiomarketing is eveneens structureel budget noodzakelijk. De afweging om structureel budget beschikbaar te stellen dient plaats te vinden bij de kaderbrief 2026. Dit betekent dat besluitvorming over de vaststelling van de ontwikkelagenda en het uitvoeringsprogramma en budget voor uitbreiding van de ambtelijke capaciteit en lokale regiomarketing ook dient plaats te vinden bij de kaderbrief 2026.

2.1 en 3.1 Uitbreiding ambtelijke inzet is noodzakelijk om het uitvoeringsprogramma te kunnen uitvoeren.
Vanwege de ligging van de gemeente is het aantal samenwerkingsverbanden op het gebied van regiomarketing en bestemmingsontwikkeling dubbel zo groot is als in andere gemeenten. Dit vraagt om extra ambtelijke capaciteit voor coördinatie, om de samenwerkingsverbanden optimaal te benutten voor Ooststellingwerf. Afgelopen jaren is er daarom voor diverse werkzaamheden tijdelijke inhuur geweest, omdat de ambtelijke capaciteit niet toereikend was om deze werkzaamheden uit te voeren. Daarnaast gaat er meer ingezet worden op accountmanagement om zo nieuwe initiatieven van ondernemers en agrarische bedrijven die willen transformeren naar recreatie goed te kunnen begeleiden.

4.1 Er is sprake van een structurele subsidierelatie
Als gemeente hebben we het recht om aanvragen te weigeren of subsidierelaties te beëindigen. Echter, wanneer een relatie langer dan drie jaar bestaat, dient er een redelijke opzegtermijn in acht te worden genomen. In het geval van CAR3.0 is de subsidierelatie gestart in 2019 en daarmee al langer dan drie jaar, waardoor dit van toepassing is. Zodoende wordt CAR 3.0 tijdig geïnformeerd over het beëindigen van de subsidierelatie en het voornemen om verder te gaan middels een opdracht.

4.2 Een bijdrage vanuit de gemeente is nodig voor de exploitatie van regiomarketing
De inkomsten van CAR3.0 bestaan uit contributie en marketingbijdragen. Daarnaast exploiteert CAR 3.0 sinds medio 2022 de Bosbergtoren. Ondanks de toegenomen inkomsten van bosbergtoren is dit niet toereikend voor de exploitatie van CAR3.0.

4.3 Het is wenselijk om CAR3.0 in stand te houden
Het is van meerwaarde voor recreatie en toerisme in onze gemeente om de opgebouwde ondernemerssamenwerking binnen CAR3.0 én met VTRBO/TIP Appelscha te behouden. Dit geldt ook voor de positionering van Ooststellingwerf als Buitensport Walhalla Regio Appelscha en de aanbodontwikkeling zoals routes op basis van knooppunten en de Bosbergtoren (voortzetten torenexploitatie). Hoewel een strategiewijziging nodig is voor meer samenwerking in de regio en een actievere regierol hierin van de gemeente, biedt CAR3.0 kansen voor de toekomst op basis van de ingezette koers en de lokale betrokkenheid.

4.4 Bijdrage aan CAR 3.0 past binnen de Ontwikkelagenda
In de ontwikkelagenda wordt CAR 3.0 gezien als partij die de vermarkting van het Buitensport Walhalla voortzet. CAR3.0 heeft eerder verzocht om een structurele subsidie voor de komende jaren op basis van de visie ‘Doorkijk Buitensport Walhalla bij Appelscha 2030’. De Raad heeft aangegeven hiermee te willen wachten op de ontwikkelagenda. De gemeente wil eerst de intensievere samenwerking tussen de gemeente en CAR 3.0 voor 1 jaar aanzien voordat overgegaan wordt op structurele financiering. Bij de evaluatie van de samenwerking en uitvoering van de regiomarketing activiteiten zal gekeken worden naar een structurele

oplossing en of de hoogte van de bijdrage passend is. De bijdrage wordt voorgezet in 2026, maar dan in de vorm van een opdracht i.p.v. een subsidie. Hiermee kunnen er heldere afspraken gemaakt worden omtrent de opdracht en evaluatie.

Kanttekeningen

1.1 De kans bestaat dat in de toekomst extra middelen beschikbaar gesteld moeten worden.
Op dit moment spelen er meerdere projecten (bijv. nieuwe uitkijktoren, TOP Fochteloërveen) welke nog in de verkennende fase zitten. Mocht hier financiering voor nodig zijn, zal dit later tijdens een kaderbrief aangevraagd worden.

4.1 De beperkte samenwerking tussen CAR3.0 en regionale partijen is een aandachtspunt
Vanwege de grensligging van Ooststellingwerf subsidiëren we naast CAR3.0 ook regionale organisaties die op een hoger schaalniveau recreatie en toerisme in onze gemeente bevorderen. Uit gesprekken met CAR3.0 en deze organisaties blijkt dat tussen CAR3.0 en deze organisaties projectafstemming plaatsvindt. Om de recreatieve mogelijkheden optimaal te benutten, is het echter nodig dat CAR3.0 en deze organisaties niet alleen afstemmen maar ook meer structureel samenwerken. Ook is het belangrijk dat de gemeente hierin een actievere regierol op zich neemt om partijen actief aan elkaar te koppelen. Daarnaast zien we CAR 3.0 juist als de partij die de verbindende rol op zich neemt omtrent de samenwerkingsorganisaties, ondernemers en de gemeente.

Financiële toelichting

Onderstaand een overzicht van de gerealiseerde cijfers 2023 en de begrote baten en lasten voor 2024 tot en met 2027. De baten (onderdeel van huidig structureel budget) zijn bij de najaarsrapportage 2024 incidenteel verhoogd. We gaan er vooralsnog vanuit dat de baten structureel verhoogd kunnen worden naar het niveau van de prognose 2024. We toetsen dit aan de hand van de aangiften toeristenbelasting 2024. Als dit beeld bevestigd wordt verhogen we de baten bij de voorjaarsrapportage 2025 structureel.

Naast de vaste formatie van 1,33 fte is er de afgelopen jaren voor diverse werkzaamheden tijdelijke inhuur geweest, omdat de ambtelijke capaciteit niet toereikend was om deze werkzaamheden uit te voeren. Om uitvoering te geven aan de ontwikkelagenda en het uitvoeringsprogramma is het noodzakelijk dat de capaciteit structureel wordt uitgebreid. Voorgesteld wordt derhalve om budget beschikbaar te stellen om de ambtelijke capaciteit vanaf medio 2025 uit te breiden naar 3 fte.

Coöperatie Appelscha heeft de afgelopen jaren subsidie van de gemeente ontvangen voor lokale regiomarketing. Voorstel is om voor 2026 de bijdrage conform voorgaande jaren te continueren en in 2026 de lokale regiomarketing te evalueren en te besluiten over het vervolg.

Een uitgebreide toelichting op de huidige en voorgestelde budgetten vindt u in bijlage 4 uitvoeringsprogramma.

Samenvatting	**2023**	**Prognose 2024**	**Begroting 2025**	**Begroting 2026**	**Begroting 2027**
Huidig structureel budget	116,471	175,181	179,576	179,576	179,576
Huidig incidenteel budget	87,500	50,000	200,000	50,000	50,000
Voorstel nieuw incidenteel budget			50,000	50,000	
Voorstel nieuw structureel budget			85,000	165,000	165,000
Totaal budget	203,971	225,181	429,576	279,576	229,576

Sustainable Development Goals (SDG's)

SDG 8 - Waardig werk en economische groei
Recreatie en toerisme stimuleren lokale economieën door werkgelegenheid te creëren en economische groei te bevorderen.

SDG 11 - Duurzame steden en gemeenschappen
Door toerisme duurzaam te ontwikkelen, kan een gemeente de leefbaarheid verbeteren en erfgoed beschermen.

SDG 12 - Verantwoorde consumptie en productie
Een duurzame toeristische sector kan bijdragen aan milieuvriendelijke consumptie en productiemethoden.

SDG 13 - Klimaatactie
Door het verduurzamen van accommodaties en klimaatbewuste recreatie te stimuleren, helpt een gemeente de impact van toerisme op het klimaat te verminderen.

SDG 15 - Leven op het land
Duurzaam toerisme en spreiding draagt bij aan het behoud van natuurgebieden en de bescherming van biodiversiteit.

SDG 17 - Partnerschap om doelstellingen te bereiken
Samenwerkingen tussen gemeenten, bedrijven en organisaties bevorderen gezamenlijke ontwikkeling en innovatie in recreatie en toerisme.

Inwonersparticipatie

De ontwikkeling van de ontwikkelagenda gebeurde in overleg met ondernemers en toeristische organisaties.

Publicatie voor bekendmaking

De Ontwikkelagenda Recreatie & Toerisme 2025-2030 is vastgesteld. Dit beleidsstuk vervangt hiermee het oude document uit 2017.

Vervolg

Planning & communicatie
In 2025 tot en met 2027 wordt de uitvoeringsagenda uitgevoerd.

Evaluatie
We houden uw gemeenteraad op de hoogte van de verdere ontwikkelingen.

Bijlagen

1. Ontwikkelagenda Recreatie & Toerisme 2025-2030

Extern zaak ID (zaakcode) : 0085232120

De raad van de gemeente Ooststellingwerf;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van ; 11 maart 2025

gelet op; Besluit vaststelling Ontwikkelagenda Recreatie & Toerisme 2025-2030

Besluit vast te stellen:
1. Te besluiten over de vaststelling van de Ontwikkelagenda Recreatie & Toerisme bij de integrale afweging bij de kaderbrief 2026
2. Te besluiten over het benodigde incidentele budget van € 85.000 voor uitbreiding ambtelijke capaciteit met 1,6 fte medio 2025 bij de integrale afweging bij de kaderbrief 2026 en dit te verwerken in de najaarsrapportage 2025
3. Te besluiten over het benodigde structurele budget van € 165.000 voor de uitbreiding van de capaciteit met 1,6 fte bij de integrale afweging bij de kaderbrief 2026
4. Te besluiten over het benodigde budget van € 50.000 voor 2026 voor lokale regiomarketing bij de integrale afweging bij de kaderbrief 2026

Besloten in de openbare vergadering van 22 april 2025.

, griffier. , voorzitter.